

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 15Csp/16/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121200995
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Johana Bertová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8121200995.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Johanou Bertovou v právnej veci žalobcu: Q. E., G.. XX.XX.XXXX, K. C. XX, XXX XX C., zastúpený: JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, ul. Sovietskych hrdinov 163/66, 08 901 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadostučinenie 600 Eur s príslušenstvom takto:

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobcovi 150 Eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.
- III. Žalobca má voči žalovanému n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresného súdu Prešov dňa 03.02.2021 domáhal toho, aby súd zaviazal žalovaného na úhradu primeraného finančného zadostučinenia vo výške 600 Eur a náhrady trov konania.

2. Žalobca odôvodnil žalobu tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov, pod sp. zn. 12Csp/225/2017 o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky bol žalobca v postavení spotrebiteľa, voči terajšiemu žalovanému, úspešný v uplatňovanom nároku, rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 12Csp/225/2017, zo dňa 25.02.2020 (ďalej len základné konanie), ktorý nadobudol právoplatnosť 15.05.2020. Súd rozhodol, že zmluvná podmienka uvedená v čl. I., bod 7.1. dohody o poskytnutí služieb č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.05.2015 k Zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.05.2015, uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným, v znení: „Zákazník sa zaväzuje, že za uzavretie dohody zaplatí mesačne poskytovateľovi odplatu vo výške 2,75% zo sumy schváleného úveru zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru. Zákazník sa zaväzuje splácať túto odplatu v pravidelných mesačných splátkach, ktorá bude uvedená spolu so splátkami úveru a úrokov za úver v Oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Ako spotrebiteľ si uplatňoval primerané finančné zadostučinenie za porušenie jeho spotrebiteľských práv, ktoré bol nútený brániť v základnom konaní. Primerané finančné zadostučinenie (ďalej len PFZ) má sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má aj funkciu relutárnu, ktorá predstavuje obohatenie spotrebiteľa vo výške priznaného PFZ proti dodávateľovi za to, že spotrebiteľ podstúpil súdne konanie, v ktorom bol ako spotrebiteľ na súde úspešný. Slovo primeraný má viacero synonym a jedným z nich je slovo spravodlivý. Výška PFZ preto nemôže mať len symbolický význam, nakoľko PFZ, len v symbolickej výške, nemôže byť ani primeraným ani

spravodlivým. V tejto súvislosti dal žalobca do pozornosti, že na rozdiel od iných inštitútov finančného zadosťučinenia existujúcich v právnom poriadku SR (napr. ochrana osobnosti), v ktorých sa na prvé miesto kladie morálne zadosťučinenie a finančná satisfakcia slúži len na dovŕšenie nápravy, tak pri inštitúte PFZ je možné zadosťučinenie len v peňažnej forme ako jediného prostriedku, na jednej strane postihu nečestného dodávateľa a na druhej strane je PFZ odmenou spotrebiteľa za úspech na súde v spotrebiteľskom právnom vzťahu. Ak má PFZ reálne plniť svoj účel, tak je to možné len priznaním PFZ v takej výške aby mala, nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne, čo PFZ priznané v symbolickej výške splňať nemôže. Aj keď výška PFZ sa nedokazuje a súd ju stanovuje voľnou úvahou, tak kritéria z ktorých by mala voľná úvaha vychádzať, vyplývajú z intenzity porušenia spotrebiteľského práva zo strany dodávateľa. Pri nepeňažných nárokoch, z ktorých nevyplýva výška finančného plnenia, by takýmto kritériom mala byť recidíva porušovania spotrebiteľského práva, s tendenciou zvyšovania PFZ pri zistení opätovného opakovaného porušenia spotrebiteľského práva. Keďže žalobca je spotrebiteľom, ktorý úspešne uplatnil porušenie svojho práva na súde, bola tým splnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy, PFZ preto požaduje vo výške 600 Eur. Čo sa týka otázky rozsahu porušenia spotrebiteľského práva, tak táto otázka je definovaná rozsudkom v základnej veci, t.j. rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 12Csp/225/2017, zo dňa 25.02.2020 a jeho odôvodnením, ktorý je hmotnoprávnou podmienkou nároku na primerané finančné zadosťučinenie a z tejto hmotnoprávnej podmienky je potrebné vychádzať, ako záväznej. Tento rozsah zisteného porušenia spotrebiteľského práva, v základnej veci, nie je možné v konaní o primerané finančné zadosťučinenie, ani rozširovať, ani zužovať.

3. Žalobca k žalobe pripojil nasledujúce listiny: rozsudok OS Prešov, sp.zn. 12Csp/225/2017 zo dňa 25.02.2020, doložka právoplatnosti a vykonateľnosti rozsudku OS Prešov, sp. zn. 12Csp/225/2017 zo dňa 26.05.2020.

4. Konaní súd vydal platobný rozkaz zo dňa 11.02.2021, proti ktorému včas podal odpor žalovaný, a to podaním doručeným súdu 08.03.2021.

5. Žalovaný sa k žalobe vyjadril v tomto odpore, v ktorom uviedol, že popiera existenciu a výšku žalovaného nároku a uvádza aj ďalšie skutočnosti, ktoré daný nárok popierajú. Podanie odporu odôvodňuje žalovaný nasledovne: Namietá premlčanie žalobou uplatneného nároku, pretože tvrdený nárok si žalobca mohol uplatniť už v roku 2017 pri podaní žaloby v konaní 12Csp/255/2017. Na základe rozhodnutia vo veci 12Csp/255/2017 sa žalobca domáha nároku, pričom rozsudok zo spomenutého konania predstavuje rozhodnutie o predbežnej otázke pre uplatňovaný nárok. Zo žiadneho právneho predpisu, a osobitne nie z § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., nevyplýva, aby predpokladom finančného zadosťučinenia bolo prechádzajúce právoplatné súdne rozhodnutie. To znamená, že predpoklad pre uplatňovanie nároku na finančné zadosťučinenie môže vyplývať aj z posúdenia predbežnej otázky vo vzťahu k priamemu uplatňovaniu nároku na finančné zadosťučinenie. Žalobcovi nebránila žiadna skutočnosť v tom, aby si teraz tvrdený nárok na finančné zadosťučinenie neuplatnil už vo vyššie uvedenom konaní. Tým, že tak nespravil, vystavil sa riziku premlčania a uplynutia premlčacej doby. Žalovaný preto v rámci svojej procesnej obrany uplatňuje námietku premlčania voči uplatňovanému nároku, pretože premlčacia doba ohľadne neho začala plynúť v deň podania žaloby v konaní 12Csp/255/2017 a uplynula skôr, ako bola žaloba v tejto veci doručená súdu. Okrem žaloby podanej v tomto konaní žalobca podal aj inú žalobu o zaplatenie finančného zadosťučinenia, (napr. konanie pod sp. zn. 24Csp24/2021). Obe boli podané v časovo blízkom období. Žalobcovi nebránila žiadna objektívna prekážka uplatňovania požiadavky na primerané finančné zadosťučinenie jednou žalobou a/ alebo v jednom konaní. Postup žalobcu nemá žiadne akceptovateľné dôvody, navyše keď sa tak deje na základe jednej a tej iste plnej moci. Ak účelom ustanovenia §3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., na ktoré sa žalobca odvoláva, je priznanie primeranej satisfakcie spotrebiteľovi, potom je zrejmé, že skutkovo a právne neopodstatnené multiplikovanie súdnych sporov sleduje dosiahnutie iného účelu, ako má na mysli toto ustanovenie. Postup žalobcu sa javí ďalej tak, že začatím separátnych konaní neumožňuje posúdiť ním tvrdený nárok komplexne, ale vždy len na základe parciálnych skutočností a skutkových okolností. Nejestvuje žiadny oprávnený, zákonný a ani logický dôvod, aby žalobca za účelom získania finančného zadosťučinenia účelovo podával niekoľko žalôb, ak tak mohol preukázateľne spraviť jednou; jednoznačnej účelovosti nasvedčuje už obsah splnomocnenia, ktoré je formulované všeobecne práve preto, aby sa uplatnilo vo viacerých konaniach. Pri zvážení toho, čo je účelom súdneho konania je na mieste dôvodné tvrdiť, že opakované podávanie viacerých žalôb namiesto jednej je postupom, ktorý je vecne neobhájiteľný a dôvodne je ho možné považovať za zneužitie práva. Odborná

literatúra (napr. Čolák, J.: Zákaz zneužitia práva v súkromnom práve a v práve obchodných spoločností. C.H.BECK, 2018) za jeden z prípadov / skutkovú podstatu zneužitia práva považuje zbytočný výkon práva, a tiež nevčasný výkon práva spôsobujúci jeho zánik alebo oslabenie. Ak je účelom súdneho konania ochrana porušeného alebo ohrozeného práva (viď § 131 CSP), a súčasne ak právna úprava vychádza z hospodárnosti konania (prejavujúceho sa z pohľadu súdu napríklad spojením viacerých vecí do jedného konania), potom podanie troch žalôb v ten istý deň sa javí ako príklad zneužitia práva, vedúci k oprávnenému tvrdeniu o tom, že takýto postup smeruje len k dvom veciam: účelovo a zámerne multiplikovať súdne spory a zamedziť komplexnému posudzovaniu skutkového stavu a nedôvodne produkovať trovy právneho zastúpenia (namiesto jedného konania vyvolať tri konania). Opísaný postup žalobcu za žiadnych okolností nesleduje účel § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. a je dôvodné ho sankcionovať postupom vyplývajúcim z čl. 5 CSP. Takýto postup je nielen príkladom toho, že ide o snahu znevýhodniť druhú stranu a spôsobiť jej ujmu. Súčasne je zrejmé, že žalobca takýmto spôsobom zneužíva ustanovenie § 3 ods. 5 uvedeného zákona, pretože nesleduje dosiahnutie účelu - nastolenie rovnováhy zmluvných strán, ale vytvorenie neoprávneného obohatenia. Na túto skutočnosť poukázal vo svojej rozhodovacej činnosti napríklad aj Krajský súd v Prešove, rozsudok sp. zn. 14Co91/2012. Žalovaný popiera uplatňovaný nárok čo do výšky i jeho základu. Ako uvádza Krajský súd v Prešove v rozsudku sp. zn. 14Co91/2012, s ohľadom na jeho (pozn. § 3 ods. 5 uvedeného zákona) neurčitú hypotézu a v záujme eliminácie jeho možného zneužitia je nevyhnutné sledovať jeho účel, ktorým je nastolenie rovnováhy zmluvných strán, pričom posudzovanie každého nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je vecou individuálnych skutkových zistení. Tvrdenie žalobcu, že pri primeranom finančnom zadosťučinení podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. sa neskúmajú iné okolnosti ako len to, či je tu právoplatné rozhodnutie o porušení práva spotrebiteľa, je v porovnaní s inými typmi nemajetkovej satisfakcie zavádzajúce. Žalovaný považuje za vylúčené, aby v zmysle úvahy žalobcu mal poškodený s ujmu na zdraví dokazovať rozsah svojho spoločenského sťaženia či okolnosti potrebné pre uplatnenie náhrady za bolestné, ale spotrebiteľ už nie. Rovnako je vylúčené, aby v rámci ochrany osobnosti osoba domáhajúca sa ochrany preukazovala konkrétne aspekty zásahov do jej osobnostných práv ako predpoklad pre uplatnenie náhrady nemajetkovej ujmy a oproti tomu spotrebiteľ nemal povinnosť kvantifikovať konkrétne okolnosti, pre ktorú žiada nemajetkovú satisfakciu. Tvrdenie žalobcu vlastne znamená, že ochrana spotrebiteľa presahuje ústavnoprávnu ochranu základných práv na ochranu života, zdravia, vážnosti a dobrého mena. To je tvrdenie, ktoré sa nedá akceptovať na základe žiadneho odôvodnenia. Žalovaný namieta, že z podanej žaloby nevyplývajú žiadne skutkové okolnosti, ktoré by preukazovali nutnosť priznania finančného zadosťučinenia ako spôsobu zavŕšenia ochrany spotrebiteľa. Jeho vznik nie je automatický; naopak, vznik tohto nároku treba chápať ako prostriedok završujúci ochranu spotrebiteľa za situácie, kedy to okolnosti vyžadujú. Z podanej žaloby nevyplýva ani označenie práva spotrebiteľa, ktoré malo byť porušené a vo vzťahu ku ktorému (porušeniu) sa finančné zadosťučinenie uplatňuje. Vzhľadom na uvedené nie je splnená podmienka pre uplatňovanie postupu podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Žalovaný namieta aj výšku požadovaného zadosťučinenia, pretože žalobca neuviedol nič, čím by preukázal vecnú a skutkovú spojitosť medzi primeraným zadosťučinením, požadovanou výškou a tvrdeniami, podľa ktorých má byť finančné zadosťučinenie súčtom sumy rovnajúcej sa bezdôvodnému obohateniu a „oceneniu“ neprijateľnej podmienky. Postup žalobcu nemá oporu ani v zákone a ani v žiadnej ustálenej praxi súdnych autorít. Vzhľadom k vyššie uvedenému žalovaný navrhuje, aby súd platobný rozkaz zrušil, následne po prejednaní veci podanú žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol a súčasne zaviazal žalobcu, aby zaplatil žalovanému náhradu trov právneho zastúpenia v konaní v celkovej výške 121,70 Eur vrátane DPH (2 úkony právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia, písomné vyjadrenie k žalobe á 47,81 Eur vrátane DPH /39,84 Eur + 20% DPH/, 2x režijný paušál 13,04 Eur vrátane DPH /10,87 Eur + 20% DPH/.

6. K Odporu sa žalobca vyjadril podaním doručeným súdu 31.03.2021, v ktorom uviedol: Žalobca nesúhlasí s názorom žalovaného, že ním uplatnený nárok na primerané finančné zadosťučinenie je premlčaný. Podľa názoru žalovaného začala plynúť premlčacia doba od podania žaloby v základnom konaní v roku 2017. Nárok na priznanie PFZ je v zmysle § 3 ods. 5 posledná veta zákona o ochrane spotrebiteľa späť s úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi. Preto až moment „úspešného uplatnenia“ je *conditio sine qua non* pre súdne uplatnenie tohto nároku. V tomto smere žalobca poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 2Co/137/2016-71 z 24.05.2017. Vznesenú námietku premlčania, ktorú žalovaný odôvodnil uplynutím troch rokov od podania žaloby považuje žalobca vzhľadom na zmysel a gramatický výklad citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa za špekulatívnu v snahe poprieť jeho

legitímny nárok. Namieta tvrdenie žalovaného, že podaním žaloby o PFZ dochádza k zneužitiu práva. Ako žalobca uviedol v podanej žalobe v tomto konaní, tak nárok na PFZ je odôvodnený právnym titulom, a to rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 12Csp/225/2017 zo dňa 25.02.2020 a právoplatný dňa 15.05.2020, ktorým súd určil neprijateľnú zmluvnú podmienku. Pokiaľ ide o žalovaným uvedené konanie vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 24Csp/24/2021, tak v tomto svoj nárok na PFZ odôvodňuje žalobca na základe rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 12Csp/225/2017-83 zo dňa 19.03.2019 a právoplatný vo výrokoch I., II. a III. dňa 10.05.2019, ktorým súd určil bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru a neprijateľnú zmluvnú podmienku. V zmysle uvedeného je zrejmé, že nárok na PFZ si v tomto konaní OS Prešov sp. zn. 15Csp/16/2021 uplatňujem na základe rozdielnych právnych titulov a dôvodov (porušení spotrebiteľských práv a povinností) ako v konaní OS Prešov sp. zn. 24Csp/24/2021. Podľa názoru žalovaného zo žaloby nevyplývajú žiadne skutkové okolnosti, ktoré by preukazovali nutnosť priznania PFZ. Určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky vo výroku rozhodnutia súdu je následkom porušenia povinnosti zo strany žalovaného, pričom v zmysle § 3 ods. 5 in fine zákona o ochrane spotrebiteľa je takéto porušenie späté s právom spotrebiteľa na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Pripustením argumentácie žalovaného by bola popretá samotná podstata a zmysel inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia. V súvislosti s naznačenou argumentáciou o charaktere, zmysle a účele inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia dáva žalobca do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 2Co/137/2016-71 zo dňa 24.05.2017. Vzhľadom na charakter a stupeň porušenia práv a povinností daných spotrebiteľskými právnymi normami považuje žalobca uplatnenú výšku primeraného finančného zadosťučinenia za adekvátnu. Ním uplatnená výška zodpovedá svojmu účelu, pretože je potrebné toto finančné zadosťučinenie nevnímať ako kompenzáciu, ale ako poskytnutú satisfakciu. Rovnako je potrebné podotknúť, že prípadné sankcie vyplývajúce z opatrení dohľadných orgánov by boli neporovnateľne prísnejšie. Uvedené finančné zadosťučinenie má tiež odradiť žalovaného, ale aj iných dodávateľov, od porušovania práv spotrebiteľov. Primeranosť sumy 600 Eur je vzhľadom najmä na postoj žalovaného a intenzitu porušenia spotrebiteľských noriem evidentne daná. Žalovaný nechce niesť akúkoľvek zodpovednosť za porušenie svojich zákonných povinností. Aj bez stanovenia kritérií výšky PFZ, treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite a ak sa dopustí, tak nesie riziko neúspechu a sankcie vo forme PFZ. S poukazom na uvedené považuje žalobca argumentáciu žalovaného za nenáležitú a navrhuje, aby súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a žalovaného zaviazal k náhrade trov konania v plnom rozsahu.

7. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobcu vyjadril podaním doručeným súdu 19.04.2021, v ktorom uviedol: V súvislosti s uplatnením námietky premlčania žalovaný uvádza, že ako podstatná je skutočnosť, kedy z právnej úpravy (zákon č. 250/2007 Z.z.) nevyplýva, že nárok na finančné zadosťučinenie vzniká právoplatnosťou rozhodnutia súdu, ale „úspešným uplatnením porušenia práva spotrebiteľa na súde.“ Nárok na primerané finančné zadosťučinenie je teda možné uplatniť aj bez toho, aby mu muselo predchádzať iné rozhodnutie. Pod „úspešným uplatnením porušenia práva spotrebiteľa“ sa rozumie aj jeho uplatnenie ako prejudiciálnej otázky v samotnom konaní o zaplatenie finančného zadosťučinenia. Z právnej úpravy nevyplýva žiadny dôvod, na základe ktorého by uplatniteľnosť nároku na finančné zadosťučinenie mala vznikáť až právoplatnosťou súdneho rozhodnutia. V súvislosti s tvrdeniami žalobcu a tým, že vedie viaceré sporové konania, uvádzame, že žalobca žiadnym spôsobom nevysvetlil aký účel je vlastne v jeho postupe a aká objektívne uznateľná prekážka mu bránila v podaní jednej žaloby. Žalobca ani nepopiera tvrdenie žalovaného o tom, že žalobcovi nebránila žiadna objektívna prekážka uplatňovania požiadavky na primerané finančné zadosťučinenie jednou žalobou a/alebo v jednom konaní. Odborná literatúra (napr. Čolák, J.: Zákaz zneužitia práva v súkromnom práve a v práve obchodných spoločností. C.H.BECK, 2018) za jeden z prípadov / skutkovú podstatu zneužitia práva považuje zbytočný výkon práva, a tiež nevčasný výkon práva spôsobujúci jeho zánik alebo oslabenie. Účelom súdneho konania má byť ochrana porušeného alebo ohrozeného práva (viď § 131 CSP). Právna úprava vychádza z hospodárnosti konania (prejavujúceho sa z pohľadu súdu napríklad spojením viacerých vecí do jedného konania). Na základe toho sa postup žalobcu javí účelovo so zámerom multiplifikovať súdne spory a nedôvodne produkovať trovy právneho zastúpenia. Opísaný postup za žiadnych okolností nesleduje účel § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. a je dôvodné ho sankcionovať postupom vyplývajúcim z čl. 5 CSP. Žalovaný navrhuje, s odvolaním sa na vyjadrenie k žalobe a vyššie

uvedené skutočnosti, aby súd po prejednaní žalobu zamietol a žalovanému priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

8. Nakoľko v konaní neboli skutkové tvrdenia sporné, ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, súd v súlade s § 297 pís. b.) CSP nenariadil na prejednanie sporu pojednávanie, ale postupom podľa § 219 ods. 3 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

9. Súd vo veci vykonal dokazovanie všetkými dôkaznými prostriedkami, ktoré súdu predložili alebo označili účastníci konania. Dokazovanie vykonal žalobou, rozhodnutiami všeobecných súdov označených stranami, vyjadreniami strán sporu, ako aj ďalším spisovým materiálom.

10. Na základe uvedeného súd zistil nasledujúci skutkový a právny stav:

11. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 12Csp/225/2017 zo dňa 25.02.2020 v právnej veci žalobcu Q. E. proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., súd vo výroku I. určil neprijateľnosť tam uvedenej zmluvnej podmienky. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 15.05.2020 a vykonateľnosť 15.05.2020.

12. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

13. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z. z. osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé prívodiť spotrebiteľovi ujmu.

14. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

16. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. 17. Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

18. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

19. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

20. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

21. Na základe uvedeného súd právne uzatvára:

22. Právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným je spotrebiteľským právnym vzťahom, v ktorom bola rozhodnutím Okresného súdu Prešov sp.zn. 6Co/71/2019 právoplatne konštatovaná neprijateľnosť zmluvnej podmienky ako dôsledok procesnej aktivity žalobcu v konaní.

23. Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa nie je Občiansky zákonník, ale zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k tomuto právnemu predpisu aj Občiansky zákonník má povahu osobitného predpisu a vo svojich ustanoveniach len dopĺňa všeobecnú úpravu danú zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov o ďalšie osobitné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov. Je to zrejmé z ust. § 3 ods. 3 zákona č.250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č.250/2007 Z. z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privediť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.06.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č.250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností, ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, resp. ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde vyplynie až z rozhodnutia súdu vydaného vo veci samej.

24. Vo veci 12Csp /225/2017 Okresného súdu Prešov sa žalobca domáhal určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok obsiahnutých článku I., bod 7.1. Dohody o poskytnutí služieb číslo XXXXXX XXXX zo dňa 22.05.2015 k zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.05.2015. Vo vzťahu k nároku na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky mal v konaní úspech. Ukončením tohto konania bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobcovi požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie. Žaloba o primerané finančné zadosťučinenie bola podaná dňa 03.02.2021 teda v čase, keď ešte neuplynula všeobecná trojročná premlčacia doba vyplývajúca z ust. § 101 Občianskeho zákonníka. S poukazom na námietku žalovaného súd má za to, že žalobca si na súde úspešne uplatní porušenie práva nadobudnutím právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Prešov v základnom konaní, kedy mu začal plynúť premlčacia lehota na uplatnenie primeraného finančného zadosťučinenia (obdobne rozsudok Krajského súdu v Prešove číslo konania 2Co /137/2016-71 z 24.05.2017).

25. Žalobca si bez akýchkoľvek pochybností v inom súdnom konaní úspešne uplatnil právo na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky voči žalovanému.

26. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradila dodávateľa od získavania plnení vyplývajúcich z neprijateľných zmluvných podmienok a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa nedopustí v takej intenzite. Aj keď zákon, ako to už bolo skôr konštatované, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, v prejednávanej veci k vzniku ujmy na strane žalobca bez akýchkoľvek pochybností došlo. Vo vyššie uvedenom konaní bolo právoplatne rozhodnuté o určení neprijateľnosti jednej zmluvnej podmienky obsiahnutej v obchodných podmienkach k zmluve o úvere. Žalobca taktiež aj s príhliadnutím na postoj žalovaného vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov základnom konaní, v ktorom sponchyboval dôvodnosť žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, bol dlhodobo nedôvodne vystavený psychickému vypätiu a stavu právnej neistoty, a to až do doby právoplatného skončenia konania. Pritom je zrejmé, že tento stav vyvolal žalovaný, ktorý do zmluvy (resp. obchodných podmienok) naformuloval neprijateľné zmluvné podmienky.

27. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. Za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, je preto potrebné považovať finančné zadosťučinenie vo výške 150 Eur. Táto čiastka zodpovedá sume po 150,- eur za každú zmluvnú podmienku, o ktorej neprijateľnosti sa rozhodlo základnom konaní Okresného súdu Prešov. V tomto konaní sa rozhodlo o neprijateľnosti jednej zmluvnej podmienky, za ktoré žalobcovi patrí finančné zadosťučinenie vo výške 150 Eur (150 Eur x 1). Takto priznané finančné zadosťučinenie v celkovej výške 150 Eur je vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri dojednávaní úverovej zmluvy závadne konal (obdobne Rozsudok Krajského súdu v Prešove 7Co/125/2019).

28. Nakoľko žalobca si v konaní uplatnil nárok vo výške 600 Eur v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol s poukazom na princíp primeranosti .

29. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

30. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

31. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto má žalobca voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Pre výpočet trov právneho zastúpenia sa bude vychádzať z výšky priznanej sumy, pretože žalobca bol úspešný v základe nároku, ktorého výška záležala na posúdení súdu. Vzhľadom na vyššie uvedené bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.